

CSONGRÁDI UJSÁG

Nemzeti Múzeum Könyvtára

Budapest.
Múzeum-körút.

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csongrád, Kossuth tér 9. szám.Felelős szerkesztő: **Bartoss Károly.**
Felelős kiadó: **Szilber J. Antal.**Nyomatott a laptulajdonos Szilber J. Antal
könyvnyomdájában. Előfizetés 1 óra 50 f.

Előadások a világválság okairól és a válságból kivezető utról.

Lázár Andor és Krüger Aladár országgy. képviselő vasárnap Szentesen tartottak előadást.

Megírtuk, hogy Szentes és Csongrád országgy. képviselői vasárnap, f. 13-án Szentesen előadást tartanak a gazdasági válság okairól és a kibontakozás útjáról.

A szentesi városháza közgyűlési termét zsufolásig megtöltötte az előadás iránt érdeklődő közönség, amelynek soraiban sokan voltak csongrádiak.

A nagy érdeklődéssel várt előadást alsótakáchi *Farkas Béla* dr. főispán nyitotta meg, lendületes szavakkal üdvözölve a megjelent illusztris előadókat, kik a nemzeti gondolat harcos képviselői és alapos ismereteikkel meg akarják mutatni a válság okait és a kivezető utat.

Feszült érdeklődés közepette emelkedett szólásra Szentes országgy. képviselője, *Lázár Andor* dr. v. államtitkár, aki mélyen szántó napi politikától mentes, tárgyilagos előadásával lenyűgözte a hallgatóságot. A sok tekintetben elvont témát lenyűgöző modorban ismertette és mindvégig fokozni tudta a közönség érdeklődését.

Előadásában kifejtette *Lázár* Andor dr., hogy a mai válságnak az oka első sorban a világháború, amely óriási értékeket pusztított el és arra készítette az egyes országokat, hogy átalakítsák gazdálkodásukat, életbe lépessenek olyan intézkedéseket és rendszabályokat, amelyek a gazdasági élet egyensúlyát megzavarják és a szabad gazdasági élet helyére a kötött gazdálkodást állítsák. A világháborút követő békeszerződések pedig egyfelől megbontottak évezredek alatt kialakult gazdasági egységeket, másfelől a kötött gazdálkodási rend fenntartására készítették az az egyes országokat.

A világháború alatt az egyes országok óriási hitelekkel vettek igénybe, ezeket azonban nem hasznothajtó beruházásokra fordították, hanem olyan dolgokra, amelyek a háború alatt elpusztultak. Visszafizetésük tehát nem eszközölhető a befektetés eredményéből, hanem a termelés eredményéből kell ezeket a tőkéket visszafizetni. A termeléssel foglalkozó nemzeteknek le kell szállítaniok igényeiket, korlátozniok kell fogyasztásukat, hogy az így elért megtakarításokból törleszthessék a háború alatt elpocsékolott értékek árát. Az, amit úgy hívnak, hogy termelési tulprodukciónak, az az, hogy t. i. egyes cikkeknek, még élelmiszereknek sincs piacuk, csak látszat. Nem a termelés fokozódott aránytalanul, hanem a fogyasztás csökkent. Ez hozta létre a termelők és fogyasztók nyomorúságát.

Kifejtette ezután a szónok, hogy óriási területek kikapcsolódtak a fogyasztásból, így Oroszország, India, Kína sokszázmillió főnyi

lakossága kikapcsolódott az európai piac forgalmából.

Hangsúlyozta a kiváló előadó, hogy nem ad igazat azoknak, akik szerint a válságot Trianon idézte elő, mert az egyértelmű annak az elismerésével, hogy mindaddig, amíg Trianont nem sikerül megváltoztatni, a viszonyok sem fognak javulni.

Trianon, — ugymond — nem egy van a történelemben. Mindig elkövetkezett olyankor, ha a magyarság elvesztette önuralmát, ha hallgatott a demagógokra, ha hallgat a testvér-árulókra, akik szerint a válságot egyes magyar testvérek hibája idézte elő. Ha a hatalmas Anglia nem tudta elhárítani magáról a válságot, akkor el sem lehet képzelni, hogy magyar emberek megakadályozhatták volna a válságot.

Kifejtette ezután, hogy a mai viszonyok között Magyarország nem folytathat olyan közgazdasági politikát, amely elzárja a határokat a külföldi produktumok elől, mert nekünk az az érdekünk, hogy a mi terményeinket kivihessük. Hangsúlyozta, hogy iparpártolási politikánkat revízió alá kell venni. A kisipar olyan fontos tényező, hogy azt támogatni kell, de semmi szükség sincs arra, hogy mesterségesen fenntartsunk olyan nagyipart, amelynek produktumai nálunk drágábban állíthatók elő, mint a külföldön.

A Tiszavidéknek továbbra is ki kell tartania a buza termelés mellett.

A szünni nem akaró tapssal fogadott, kitűnő előadás után *Négyessy Imre* szentesi dologmester emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy a Tisza vidéknek, a világ legnemesebb buzáját termelő vidéknek klimatikus okokból is, a jövőben is ki kell tartania a buza-termelés mellett.

Ezután *Hercegh Béla* országgy. képviselő tolmácsolta a szolnoki és kunhegyesi választókerület közönségének testvéri üdvözlését, majd rámutatott arra, hogy a most folyó gazdasági

Krüger Aladár dr.: A világválságot az okozza, hogy a mai életből hiányzik az erkölcs.

Zugó tapsvihar köszöntötte a szólamra emelkedő *Krüger* Aladárt, akiről Szentesen is tudják, hogy elsőrangú szónok.

Elsősorban köszönetet mondott a főispánnak, aki mai előadása hálás témakörét kijelölte, mondván, hogy a gazdasági válságról és az erkölcsről beszéljen.

Előadását *Lázár* beszédének egyetlen szavához kapcsolja: azt mondotta az előtte szóló szónok, hogy „nyomorúság van”. Sajnos, ez igaz! Egyre több ember kezéből hull ki a szerszám, ásó, vagy toll, kapa, vagy finom műszer, kalapács, vagy iron. Amerikában 10—

Magyarországnak speciális baja az, hogy a békeszerződések következtében elviselhetetlen nyugdíjterhek zúdultak a nyakába, méltányos tehát, hogy amikor mindenki áldozatot hoz az államháztartás egyensúlya érdekében, a nyugdíjakat is csökkentésük.

Rámutatott ezután arra, hogy a mezőgazdasági cikkek értékesítése milyen mértékben csökkentette a nemzeti vagyont. Ebben a helyzetben nekünk arra kell törekednünk, hogy az állam u. n. transfer moratoriumot kapjon, azaz a külföldi tartozások törlesztéseit, kamatait ne kelljen külföldi fizetési eszközökben fizetni, hanem pengő értékben letétbe lehessen Magyarországon helyezni és bizonyos idő múlva pengőben kifizetni.

Végül hangsúlyozta, hogy Magyarország helyzete nem annyira sötét, mint ahogyan azt egyesek fel akarják tüntetni. Anglia 1929-ben parlamenti bizottságot delegált a válság okainak és elhárítási módjainak megállapítására. Ez a bizottság csak két esztendő múlva tudott jelentést tenni. Mégis akadnak magyar emberek, akik propagandát üznek annak hangsúlyozásával, hogy a kis Magyarország kormánya nem tudta néhány hónap alatt azt, amit a nagy angol parlament esztendők alatt sem volt képes elintézni.

Hangsúlyozta az összetartás fontosságát, hinni kell mindenkinek önmagának, az ország jövőjében, bizni saját erejében, hivatott vezetőiben és végtelen türelmet kell tanúsítania mindenkinek, mert ez az út vezet Magyarországot feltámadásához.

háborút a győztes hatalmak azzal a céllal indították, hogy Németországot és Magyarországot megsemmisítsék, viszont az általuk megindított lavina előbb is alaposabb pusztulással fenyegeti őket, mint minket, hiszen a font stabilitása is megingott s egykori ellenfeleink sorra eszmélnek arra, hogy maguk is csak úgy kerülhetik el a pusztulást, ha revízió alá veszik az igazságtalan békeszerződéseket.

12 millió, Németországban négy millió, Angliában két és fél millió a munkanélküliek száma. Azt hihetné az ember, hogy milyen jól is állunk, minden rendben van, a világ nincs rászorulva arra, hogy dolgozzanak az emberek. Budapesten 22.000 ágyrajáró van a statisztika szerint. Egy városra való ember, akinek egyebe sincs, mint egy bérelt ágya, amelynek bérért ki sem tudja fizetni. Nincs munka? Talán az összes tanyai utak kitűnőek már, megépült a Duna-Tisza csatorna is? Nem, mert munka van elég.

Ennek a borzalmas válságnak a kulcsa a bizalom válsága, az erkölcsök

válsága. Senki sem tud pénzhez jutni, mert a bankok nem adnak kölcsönt; nem hisznek az adósnak, meg nincs is nekik talán, mert a betevő nem hisz a banknak. A bankok senkinek, még az államnak sem hisznek, az állam sem hisz senkinek, igaz, hogy az állampolgár sem hisz ma már az államnak. (Derültség, taps.)

Ez tréfásan hangzik, pedig tragikus dolog. Kifejezi ugyanis a helyzetet, azt, hogy a mai életből hiányzik a lélek. Minden emberi dolog, mint maga az ember is, két részből áll: anyagi és lelki részből. Szert tehet buzára a majom is, kenyeret mégsem süt; remek fészket rak a fecske, ajtót, ablakot nem tud rá készíteni. Kell az emberi lélek, mely a nyers anyagot formába önti. A mai életből ez a lelki vonás hiányzik. Rengeteg jogszabályunk van, pedig a tiz parancsolatban egymagában több józan parancs, több lélek van, mint az egész világ minden paragrafusaiiban együttvéve. (Zugó éljenezés, taps.)

Ez a magyarázata annak, hogy a gazdasági válságban az ember nem képes a kivezető utat megtalálni. Pedig milyen könnyű is lenne a kibontakozás! Az kellene csupán, hogy az emberek mindenütt ráeszméljenek az erkölcsi igazságra és ma több erkölcs lenne a bankokban, — mindjárt leesne a kamatláb 4%-ra; több erkölcsöt tanusítanának a szénbánya igazgatóságok, — olcsóbb lenne a tüzelő; a tőzsdén nem lopnák el a mezőgazda keresetének háromnegyed részét és az egész vonalon helyreállana az egyensúly. A dúsgazdagok nem fizetnének meg a szegényekkel az igazság szerint őket terhelő közterheket. Ha erkölcs lenne a mai életben! Mert erkölcsök nélkül ez a világ koldusoknak koldusbotjaikkal vívott harca csupán. Keve-

sebb jogszabályt, több erkölcsi szabályt kell életbeléptetnünk, mert a jogszabályok azt határozzák meg, hogy mire van joga az egyik embernek a másikkal szemben, de az erkölcsi szabály azt határozza meg, hogy mire köteles mindenki felebarátja iránt! (Hosszan tartó éljenezés és taps.)

Bármennyire kis pont is a nagyvilágban Magyarország és bármilyen jelentéktelen legyen is a Tiszamellékén ez a két testvérváros, Szentés és Csongrád a nagy Metropolisokhoz képest, mégis voltak pillanatok, amikor ez a maroknyi nép döntő sullyal lépett fel. Induljon el tehát innen ez a gondolat, mint ahogyan néhány évvel ezelőtt Szegedről elindult a nemzetmentés gondolata, amely diadalt is aratott. (Éljenezés.)

Igaz, nehéz az ilyen nagy elindulások sorsa. De kitartással, hittel és bizalommal el kell indulnunk mégis, ha egyszer nem sikerül, még egyszer és újra, meg újra, a diadalig, mert ha sikerül, akkor olyan világot nyerünk, amelyen a pokol kapui sem vehetnek erőt. Idézi a korán elhunyt felvidéki költőnek, Ölvéd Lászlónak egy versét, amely a magyar indulások tragikumát festi. Ebben azt írja a költő, hogy lehet a magyar sors az, hogy süllyedő hajón utolsó hajós lesz. Voltunk mi már, — ugymond Krüger Aladár, — utolsó hajósok a süllyedő hajón, amikor egész Kelet-Európa behódolt a töröknek, amikor a bolsevizmus akart ráülni Kelet-Európára, de ha kitartunk, hiszünk és bizunk, leszünk első hajósok a népeknek világválság tengerén hanyódo megmenekülő hajóján!

A magas szárnyalású beszédet percekig tartó éljenezés és taps követte.

Végül *Csergő* Károly dr. alispán köszönte meg meleg szavakkal az ilusztris előadók gyönyörű előadásait.

Hetivásárt engedélyezett a keresk. min. a Piroskavárosban.

Régi vágyuk a Piroskaváros környékbeli lakosoknak, hogy ott legalább hetenkint egyszer hetivásárt tartassék és ne legyenek kénytelenek áruikkal a tőlük több kilométer távolságra levő központi piacra befáradni.

Most érkezett le a kereskedelemügyi

miniszter vásártartási engedélye, mellyel a piroskavárosi Templom-téren minden csütörtökön hetivásárt engedélyez. Kiköti az engedélyezési okirat, hogy ha csütörtöki napra keresztény ünnep esik, úgy a hetivásár előtte való napon, szerdán tartandó meg.

Tiltakozás a csongrádi főszoigabírósnak Kistelekre való áthelyezése tárgyában.

A kormány a takarékosági intézkedésekkel kapcsolatban megszüntetett néhány szolgabírói kirendeltséget és a járásokat összevonta, így megszüntette a kisteleki kirendeltséget és a csongrádi járás székhelyét Kistelekre helyezte át.

Az intézkedés érthető meglepetést okozott, mert súlyosan érinti elsősorban Csongrádot, de különösen szinte kiszámíthatatlan terhet ró a járás községeknek és falvainak lakosságára. Ugy Csanytelek, mint Tömörkény a legjobban Csongrádot tudta megközelíteni, Fábiánsebestyén és Magyarfés pedig több napi járásnyira esik a járás székhelyétől.

Megtakarítást pedig semmiképp nem jelent, mert Kisteleken új szolgabírói lakást, hivatalt kell építeni, ami újabb teher lenne a községre, tehát a látszólagos megtakarítás mellett hatalmas összegeket kellene az építkezésbe befektetni. A járás lakói számára pedig a rossz vasutközlekedés mellett szinte megközelíthetetlen Kistelek. A legtöbb

helyről, — vasut és kövesut hiányában — esős időben még gyalog sem lehet az új járási székhelyt megközelíteni, tehát a közérdek szempontjából is nagyon hátrányos a székhely áthelyezése.

Csanytelek és Tömörkény községek már lépéseket tettek arra nézve, hogy a régi járási székhely maradjon meg. Ebben az ügyben mindkét község lakossága hétfőn 14-én a Csanyteleken panasznapot tartó Krüger Aladár dr. országgy. képviselőhöz fordult és kérte a képviselőt, hogy megfelelő helyen tolmácsolja a régi járási székhely visszaállítására vonatkozó kérelmüket. Krüger Aladár dr. képviselő megígérte, hogy az ügyben lépéseket fog tenni.

Nem hisszük, hogy az akció, amely az egész járás egyetemes érdekeit szolgálja eredménytelen maradna, különösen, ha az ugyan-csak érdekelt Csongrád lakossága is módot keres és talál arra, hogy a sok Csongrádról elhelyezett intézmény után ezt a legfontosabbat megkísérelje itt tartóztatni.

Vakmerő betörés Csongrádon.

Szerdán virradó éjszaka vakmerő betörés történt Csongrádon. Mindenre elszánt tolvajok behatoltak a piroskavárosi iskola szolgájanak, özv. Pintér Jánosnének éléskamrájába s onnan magukkal vittek egy zsák lisztet, valamint a befőttes is megdézsmálták.

A betörők, mint a kiszállott rendőri bizottság megállapította, az iskola ablakán keresztül hatoltak be az éléskamrába s miután ott a liszten és befőttesen kívül más értékes tárgyat nem találtak, az iskola szekrényeit is felfeszítették, de azokból nem vittek el semmit sem.

A nyomozás folyik.

Ismét nagy sikerrel zajlott le a Katolikus Nőszövetség vasárnapi kulturdélutánja.

A Kath. Nőegylet a múlt vasárnap délután tartotta minden hónap elején már rendszeresen bevezetett kulturdélutánját. A nívós műsor ismét nagy közönséget vonzott, úgy-hogy az ünnepély úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobban sikerült.

Az előadást Brunary Ferenc hitoktató, az egyesület agilis titkára nyitotta meg, megdézsmázó erővel festette a mai nyomoruságos helyzetet és megállapította, hogy a Krisztusi szeretet mentheti meg a világot.

Ezután Krüger Aladár Itélet című versét szavalta el Selmeczy Amália nagy szavalói készséggel, művészi átérzéssel, majd a vers költője, dr. Krüger Aladár, csongrádi országgy. képviselő lépett a dobogóra és költői részletekben bővelkedő, mely elgondoláshoz beszédben foglalkozott a mai nagy világválsággal, amelynek szerinte nemcsak gazdasági, hanem lelki, erkölcsi okai is vannak, megállapította, hogy ebben a repülőgépes világban nem tudjuk megtalálni azt a kis utat, amely a kirakatok kis cipőit elválasztja a felruházandó didergő gyermekektől. A végén Szent Erzsébet évfordulásáról emlékezett meg.

A következő számban a szavalókórus Arany: Fülemlé című versét mutatta be Brunary Ferenc vezetésével, a szólista volt Vakulya Mária.

Utána vetítettképes előadás következett a csongrádi reálgimnázium 10 évről, tartotta Nagy Balázs tanár, majd Széffedin Sefket bey, gimnáziumi tanuló olvasott fel néhány szép költeményt.

Az utolsó szám az ujonnan alakult Csongrádi Szimfónikus Zenekar szereplése volt, bemutatták Dr. Szőke István dirigens vezetésével Schubert Ständchenjét és Ave Máriaját.

Lelopták lováról a szerszámot.

Góg János tanya 1009 szám alatti gazdálkodó vasárnap délelőtt megjelent a csendőrségen s előadta, hogy f. hó 9-én délután a kecskeméti országúton elszaladtak a lovai s az egyikről elveszett a több mint 30 pengőt érő lószerszám.

A csendőrség — miután Góg János annak a véleményének is kifejezést adott a feljelentése folyamán, hogy az is lehetséges, hogy a szerszámot úgy lopta le valaki a lováról — azonnal széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére, de ezideig még nem sikerült a nyomába akadniok.

T. Előfizetőinkhez!

A Csongrádi Ujság 1932. évre szóló naptára a napokban elhagyja a sajtót, így rövidesen megkezdjük annak előfizetőink címére való szállítását.

Ezért kérjük t. Előfizetőinket, hogy a Csongrádi Ujság előfizetési nyugtáját beváltani sziveskedjenek, mivel csak azon t. előfizetőinknek tudjuk ajándéknaptárunkat eljuttatni, kik hátralékban nincsenek.

A Csongrádi Ujság kiadóhivatala.

Amatőr

Amatőr filmek, piroskavárosi jutányos Szilba

Ha izlések

cipő, sajtó, vetél

Takác

Csongrád 30. sz. alján ahol az a legponos legolcsóbb Javitások

Nagyon

tartós szolid

Bakos

Csongrád utca 4

Karácson

a Szőke

Kon

hol társasági legolcsóbb

Elsőrend

tű

hasábo

tus

valamint

szén, mé

állandóan

Nyiki Józ

n.

Ér

Tisztele

a nagyérd

seget, hog

javitások

gabont

is jutány

Sine

szilba

Csongrád

5.

Egy

ha g

össz

Nem éri m

lam szer

A legnem

sen

mész

dalon

hoz

ismer

Józs

hossz

hogy

Józs

riákb

Terj

delut

csong

terem

dalon

rendk

állás

tekné

ügyé

Csill

orvos

jeszt

rosi

elnök

megj

vosol

ségü

mező

C

te a

Külö

rás n

majd

sána

figye

előad

lsme

ország

már

ta az

visz

tássa

orvos

ális

tag a

hetn

ális

legi

— **Gyengélkedés idején**, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, annélkül, hogy kitűnő eredménye változzék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapkato.

Terjessze a Csongrádi Ujságot!

Halló! Halló!
Mielőtt cipőt vagy csizmát csináltatna, a saját érdekében okvetlen keresse fel **Lovas Mihály cipészt** Csongrádon, Szőlőhegyi-u. 66., ahol minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és a legolcsóbban készít.

Lajos dr. városi főorvos súlyos közveszélyes elmebetegséget állapított meg és Szentésre szállította.

— **Mezőrendőri kihágásért 10 pengő pénzbüntetés.** A csongrádi kir. járásbíró Deák József tanyai fiatalembert a terhére rótt mezőrendőri kihágásért, amit azáltal követett el, hogy az ősz folyamán bement Szegi Mihályné szőlőjébe s onnan szőlőt vitt magával, 2 napi fogházra átváltoztatható 10 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Miképpen fokozhatjuk a baromfiak tojáshozamát.

A baromfitenyésztés, főleg a kiscagdák szempontjából bir nagy jelentőséggel, mert a kiscagdások a baromfi és baromfitermékek-ből okszerű tartás mellett még a mai leromlott gazdasági viszonyok mellett is szépen pénzkelhetnek.

Baromfi és tojás kivitelünk nagyon fel-lendült, úgy hogy már a 3-ik helyre került mezőgazdasági kivitelünk listáján. Epen ezért baromfitenyésztésük fejlesztése elsőrendű nemzeti érdekünk. Amig Magyarország az utolsó békeesztendőben 93 millió pengő kivitelt tudott elérni baromfiból és baromfitermékek-ből, addig Csonkamagyarország már 1925-ben 67.2 millió pengő értékű baromfit és baromfiterméket tudott exportálni, 1930-ban pedig az export értéke 83.6 millióra szaporodott fel. Ez tehát azt mutatja, hogy Csonkamagyarország alig néhány esztendei szervezkedés után elérte, hogy majdnem annyi baromfit és baromfiterméket exportál, mint egykor Nagy-magyarország.

A kiscagdák mindent el kell követniök, hogy a baromfitenyésztést jövedelmezőbbben üzzék, ezt pedig azáltal fogják elérni, ha baromfiakat rendszeresen takarmányozzák fehérjedus takarmányfélével.

A tojásfehérje és a tojássárgája tulnyomó részt fehérjékből áll, ezeket pedig csak úgy tudja a baromfi előállítani, ha a takarmányban elég fehérjét kap. Tavasztól késő őszig a kapargáló baromfi megtalálja a fehérje szükségletét, mert a tavasztól késő őszig a földeken a rovarokat, gilisztákat, kukacokat, bogarakat összeszedve az állati fehérjében

hanem ingyen küldi meg karácsonyi ajándékát is, egy tartalmas, szép naptárt.

megtalálja a fehérje szükségletét. De, ha bekövetkeznek a fagyok, a baromfiak már nem találnak férgeket, rovarokat s így nem tudják pótolni a tojásfehérje és sárgája képzéshez szükséges fehérjét. Ennek hiányában pedig a tojáshozam csökkenés áll be. A kiscagdások a tél folyamán a baromfinak legfeljebb ocsut vagy pedig kukoricát adnak, ebben pedig kevés a fehérje, a tengeriben pedig nagyobb mennyiségű zsirt vesznek magukhoz s így szervezetükben nagyobb-mérvű lesz a zsirlerakodás, de csökken a tojóképeség. Ha a tojáshozamot fokozni akarjuk, akkor szükséges, hogy a baromfiakat fehérje potló takarmánnyal lássuk el, hogy ezzel pótoljuk a nyáron rendelkezésre álló állati fehérjét.

Minden ezirányú kérdésben szivesen ad felvilágosítást a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara.

A kiscagdások hozzájárult ahhoz, hogy a város 57.000 pengőt kölcsön vegyen a városi alapokból.

Csongrádvármegye kiscagdások s zerdán, folyó hó 9-én alsótakáchi Farkas Béla dr. elnöklése mellett tartott ülésén foglalkozott a képviselőtestületnek azon határozatával, mely a városi alapoknak kölcsönképpen való igénybevitelére vonatkozik.

A kiscagdások hozzájárult ahhoz, hogy a város az árva-alapból 57.000 pengőt kölcsönként igénybevegyen, köteles azonban 1932. év végéig részletekben az összeget visszafizetni és az egyes visszafizetésekről a polgármester tartozik esetenként az alispánnak jelentést tenni.

Csilléry András dr. ny. népjóléti miniszter előadása a szabad orvosválasztásról.

Rendkívüli közgyűlést tartott vasárnap délután a Magyar Országos Orvos Szövetség csongrád megyei fiókja az alispáni fogadó teremben. A közgyűlésen Gulyás Lajos dr. v. főorvossal az élén a csongrádi orvostársadalom tagjai közül is többen vettek részt. A rendkívüli közgyűlést azért hívták össze, hogy állást foglaljanak a betegsegélyezési intézetknél bevezetendő szabad orvosválasztás ügyébe és ezt megelőzőleg meghallgassák Csilléry András dr. ny. népjóléti miniszter, orvosszövetségi elnök erre vonatkozó előterjesztéseit. A közgyűlésen Csák Béla dr. városi ügyvezető főorvos, fiókegyleti alelnök elnököl és a tagokon kívül szép számban megjelentek a szomszéd városbeli vezető orvosok is, köztük Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos egyetemi magántanár, hódmezővásárselyi főorvos.

Szilber ujságjára a Csongrádi Ujságra fizessen elő, 1 óra 50 fillér.

Csák Béla dr. meleg szavakkal üdvözölte a szép számban egybegyűlt orvosokat. Különös melegséggel köszöntötte Csilléry András ny. népjóléti miniszter központi alelnököt, majd felkérte nagy érdeklődéssel várt előadásának megtartására.

Csilléry András dr. mindvégig nagy figyelem közt megtartott közel másfélórás előadásában vázolta a jelenlegi helyzetet. Ismertette a szociális biztosításnak Németországban, Angliában és Franciaországban már bevezetett formáit s ennek kapcsán vázolta azt a megoldási módot, a magyarországi viszonyokhoz képest a szabad orvosválasztással karöltve bevezetendő volna. A szabad orvosválasztással elérhető lenne az az ideális cél, hogy minden betegsegélyező intézeti tag a maga által választott orvossal kezelhetné magát, vagyis minden orvos a szociális biztosítás szolgálatában állana. A jelenlegi biztosító intézeti orvosok sorsától az

Országos Orvos Szövetség olyan formában gondoskodna, hogy a bevezetendő újítás létérdekeiket ne veszélyeztesse. Az általános irányelvek vázolója után előterjesztette Csilléry András dr. a minden részletre kiterjedő számításokon felépített részletes megoldási módozatokat és bejelentette, hogy ez alapon vitatják meg a kérdést és a kivitel lehetőségeit a népjóléti minisztériumban december 9-én összeülő értekezleten. Az értekezletre meghívott kaptak az Orvos Szövetségen kívül a munkavállaló érdekeltségek s minden remény meg van rá, hogy közmegegyezésre sikerül a kérdést megoldani. Bejelentette végül, hogy a Magyar Országos Orvos Szövetség már egyöntetűen állást foglalt a szabad orvosválasztás mellett, kérte ehhez, a fiókegyesület feltétlen támogatását is, hogy biztosítva legyen a kari szolidaritás és nehogy meglepetésszerű háttámadás érje az akciót.

A mindvégig lebilincselő előadást követő lelkes tetszésnyilvánítások lecsillapulta után Csák Béla dr. alelnök megköszönte Csilléry András dr. országos elnöknek, hogy

Nemcsak ingyen apróhirdetési kedvezményt ad havonta előfizetőinek,

fáradságot nem kimélve küzd a kari érdekekért. Majd kihirdette a határozatot, amely szerint minden feltétel nélkül támogatja a csongrád megyei fiókegyesület a budapesti központot a szabad orvosválasztás érdekében megindított akciójában.

A közgyűlés után társasvacsera volt Csilléry András dr. tiszteletére a kaszinóban. Csák Béla dr. szép beszédben a kormányzó egészségére üritette poharát. Eszes István dr. pedig Csilléry András dr.-t köszöntötte fel és megegyezésre biztositotta a vidék támogatásáról. Asztalbontás után szívélyes bucsút vett az illusztris vendég a tiszteletére egybegyűlt orvosoktól.

HIREK.

— **Krüger Aladár dr. visszautazott Budapestre.** Krüger Aladár dr. országgy. képviselő hétfőn délelőtt Csanyteleken tartott panasznapot, majd a délutáni vonattal visszautazott Budapestre.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Táborossy János csongrádi gazdálkodó f. hó 15-én váratlanul elhunyt. A megboldogultat, kibem Táborossy Tamás városi számvevő édesapját gyászolja, ma délután fogják utolsó útjára kísérni.

— **Az Országos Kamaraszínház Csongrádon.** Alapi Nándor a Kamaraszínház igazgatója arról értesíti lapunkat, hogy 1932. január 2-án jól szervezett színtársulatával megkezdte előadásait Csongrádon. A Kamaraszínház 7 előadást tart városunkban a Magyar Király szálló emeleti dísztermében.

— **Eltűntek a libák.** Nyilas Imre tanya 430 szám alatti földmives vasárnap délelőtt libákat vásárolt Tóth Nándortól, de nem sokáig vallhatta azokat magáénak, mert a szárnyasok még akkor nap eltűntek a ta-

nyájáról. A csendőrség Nyilas Imre feljelentésére azonnal megindította a „hűtlen“ libák előkerítésére a nyomozást.

— **Schreiber Tamást 15 évi fegyházra ítélte a bíróság.** Tegnap, december 15-én délelőtt mondott ítéletet a bíróság Schreiber Tamás ügyében. Schreiber szándékos emberölés büntetése, okirathamisítás és család elkövetése miatt bűnösnek mondta ki a bíróság és ezért 15 évi fegyházra ítélte.

— **Vásár.** Szarvas községben a legközelebbi országos vásár f. hó 18, 19 és 20-án lesz megtartva. Vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Eszméletlen állapotban találtak egy nagykorúsi leányt a Szentesi-úti vámháznál.** Vasárnap, f. hó 13-án a szentesi országuton egy leány közeledett Csongrád felé s a vámháznál összeesett. Megállapították, hogy Pásztor Erzsébetnek hívják, Nagykorúsi való és a szentesi közpórházból jön, ahol az elmeosztályon volt hosszabb ideig kezelés alatt. Szombaton végleg mint gyógyultat bocsájtották el minden pénz és igazoló irás nélkül. Gulyás

IDŐSZERŰ KÉRDÉSEK.

Éppen ő?

A magyar politikai életben bizonyos pikantériának tekinthető Sztranyavszky Sándor volt államtitkárnak s egységspárti képviselőnek a kilépése a kormányzópártból. A közvélemény tudja, hogy Sztranyavszky Sándorban a kilépés gondolata első alkalommal akkor fogant meg, amikor a kormány a kényszer hatása alatt újólag kénytelen volt a tényleges és nyugállományú tisztviselők illetményeit csökkenteni. Elképzelhető, hogy Károlyi Gyula gróf miniszterelnök nem nyult volna ehhez a fegyverhez, ha a legkisebb lehetőség mutatkozott volna a költségvetés más uton való csökkentésére. Sztranyavszky Sándornak ezt ép úgy tudnia kellett, mint bárki másnak, de ha az ő egyéni meggyőződése azt parancsolták neki, hogy emiatt a véleménykülönbség miatt lépjen ki a kormányzópártból, ez előtt mindenkinek tisztelettel kellett volna meghajolni.

Eddig a dolog rendben is volna. A furcsaság ott kezdődik, amikor Sztranyavszky Sándor a budapesti lapokban hosszabb nyilatkozatot tett közzé, amelyben körülbelül mindannak az ellenkezőjét vallja, amit eddig helyesnek és jónak tartott. Előfordult már az, hogy hosszúságos lelkis és tépelődések után valamelyik párt lelkes híve, sőt bizonyos mértékben politikai erőssége, utóbb háttér fordított a pártnak, mert meggyőződése ezt parancsolták. Sztranyavszky Sándornál mégis el kell gondolkozni ezen a fordulaton, hiszen ő volt az, aki a legutóbbi képviselőválasztásokat irányította, mint a nyílt szavazás lelkes és rendíthetetlen híve s össze is kovácsolta a kormányzópárt szilárd többségét. Ugyanez a Sztranyavszky Sándor pár hónappal később, ha óvatosan is, de a titkos választójog hívének vallja magát. A titkos választójog kérdése semmiesetre sem olyan kicsiség, ami mellett csak úgy napirendre lehetne térni, pláne Magyarországon, ahol sok dolog szól a titkosság kiterjesztése mellett, de sok dolog szól — legalább is a jelen helyzetben — ellene is. Aki régebbtől kezdve a titkos választójog hívének vallotta magát, adassék meg neki a tisztelet, aki pedig a nyílt választói rendszer meggyőződéses híve, annak is becsüljük meg a meggyőződését.

Sztranyavszky Sándor esetében, aki nemcsak elvben, hanem a legkomolyabb tettekkel is a nyílt választói jog vezérharcosának deklarálta magát, ez a fordulat mégis kissé különösen és meglepően hat. Pláne, amikor eszünkbe jut az is, hogy a kormányzópárttól való eltávolodásának tulajdonképpen oka a nyugdíjkérdésben vallott ellentét. Ha azonban már kilépett a kormányzópártból, ugyilátszik nem óhajt megelégedni a pártönkivüli képviselő szintelen és rezervált magatartásával, hanem temperamentumának megfelelően, a harciasabb ellenzéki szerepet választja. Nem tudjuk és nem hisszük, hogy végiggondolta-e teljes egészében azt az új szere-

pet, amelyet játszani kezdett, mert ha ezt tette volna, valószínűleg magának is kétségei támadtak volna nemcsak kilépésének helyességét, de még inkább ezt a fámózus nyilatkozatot illetően. Vajjon fogadhatja-e az ellenzék minden gyanu nélkül ezt a nyilatkozatot éppen Sztranyavszky Sándor részéről, akinél, amint már hangsúlyoztuk a kilépés tulajdonképpeni motívuma sokkal kisebb jelentőségű elviek kérdés, mint a titkos, vagy nyílt választójog kérdése s talán csak bizonyos sértődöttség. Sztranyavszky Sándor bizonyára nem gondolt arra, hogy az olyan multtal terhelt fegyvertársat az új tábor még akkor is benső gyanakvással fogadja, ha külsőleg örömet is mutat érkezésén, már csak azért is, mert ez a kilépés az ellenzék politikai arzenáljában mindenesetre fel fog használni, mint ütőkártya. Nem tudjuk, hogy Sztranyavszky Sándor politikai és világnézeti felfogásának változásai hová fognak vezetni és hol fognak megállapodni. Azt az egyet azonban ajánljuk, hogy, ha véletlenül ez a cikk a kezébe kerül, gondolkozzon el a benne foglaltakon s vesse fel maga előtt őszintén a kérdést, helyesen tette-e azt, amit tett?

Csongrád megyei város polgármesterétől.

12406-1/1931. sz.

Hirdetmény.

Csongrád megyei város folyó év telén két részletben egyenként 6 hétig tartó kosárfonó tanfolyamot rendez. Az első tanfolyam kezdete december hó 28-án. A tanfolyamra jelentkezők felvétetnek a városi gazdasági hivatalban a hivatalos órák alatt.

Csongrád, 1931 évi december hó 14.

Greskovics s. k.
gazd. tanácsnok.

Csongrád megyei város adóhivatalától.

ad. 12285/1931 sz.

Árverési hirdetmény.

Csongrád megyei város adóhivatala ez-uton közhírré teszi, hogy adó és egyéb köztartozásokért lefoglalt ingóságok, úgy mint tehének, lovak, kocsik, kukorica, borok, hordók, butorok, stb. 1931 december hó 16-án d. u. 4 órakor 1931 december hó 17-én, 18-án és 19-én d. u. 4 órakor a városháza udvarán a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett elfog adatni.

Csongrád, 1931 évi december hó 15.

Csongrád megyei város
adóhivatala.

Mit vegyünk karácsonyra?

Karácsonyra a legszegényebb szülők is iparkodnak meg-
lepni ajándékokkal hozzátartozóikat. — Ma, amikor olyan
kevés a pénz, nagy gondot okoz a szülőknek, hogy
kevés pénzért olyat vásároljanak, ami nemcsak pillanatnyi
örömet okoz, de maradandó ajándék legyen. — Ilyen
szép, olcsó és maradandó ajándéktárgyak kaphatók a
SZILBER KÖNYVKERESKEDÉS

Karácsonyfadiszek, képes könyvek, mese könyvek, képeslap-, fénykép-
és amatőr albumok stb. karácsonyi ajándéknak alkalmas tárgyak.
Karácsonyi és újévi képeslevelezőlap ajándékokból nagy választék!

Budapesti rádióműsor:

Dec. 17. csütörtök.

9.15 Szalonzenekari hangy. — 12.05 Hangy. — 5 Ulreich Sándor dr. előadása. — 6.30 Angol nyelvoktatás. — 7 Tóth Imre emlékirataiból. — 7.30 Magyar nóták. — 8.30 A brüsszeli rádióadóállomás műsorának közvetítése. — Majd szalonzene.

Dec. 18. péntek.

9.15 Gramofonhangy. — 12.05 Szalonzene. — 4 A Szociális Testvérek Társaságának előadása. — 5 Az előadás művészete. — 5.35 Hangy. — 6.45 Gyorsíró tanfolyam. — 7.15 Egy magyar diák nótáskönyve 1862-ből. — 8.20 A rádió külügyi negyedórása. — 8.40 Helyszíni közvetítés az Uránia filmszínházból. — Majd szalon-, jazz- és cigányzene.

Dec. 19. szombat.

9.15 Az államrendőrség zenekarának hangy. — 12.05 Cigányzene. — 4 A Rádióélet gyermek játszóórása. — 5 A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. — 6 Orosz balalajkazené. — 6.50 Rádió amatőr posta. — 7.30 Cigánybáró. Operett 3 felv. — Majd cigányzene.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szíber könyvkereskedés.

Jókarban lévő 1 öreg hold szőlő a vörös kunyhó dűlőben eladó. Értekezni lehet Pataki Mihály csizmadia mesternél. 4-2

41 hold szántó, melyből 10 hold kaszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel 20.000 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. x37

34 hold tanyás birtok, melyből 3 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös, 5 hold bekerített gyep, ártézi kúttal és halastóval eladó vagy elcserélendő. Értekezni lehet dr. Rásonyi Papp Pál ügyvéd irodájában. x28

Erzsébet utca 8. sz. alatt 2 üzlethelyiség azonnalra kiadó. x47

Hosszu utca 36. számú ház Báró Géza szomszédságában eladó. Értekezés Pácsi utca 32. 10-9

A majsai ut mellett 28 hold tanyaföld eladó tanyával együtt. Értekezni lehet bármikor tanya 351. sz. alatt Gressó Antalnál. 2-2

A pponyi utca 45. számú ház eladó. Bővebbet Hunyadi tér 12. sz. alatt. 10-6

Ij. Oláh-féle emeletes ház eladó. Értekezés a Rásonyi irodában. 5-2

Káposztagyálukat kölcsönbe adok csekély díjazásért. Lapát utca, bogrnár műhely. 2-2

6 hold föld a város közelében eladó. Cim a kiadóban. 2-2

Jókai Mór u. 28. számú ház eladó. Értekezés ugyanott heti piacok napokon. 5-3

2 és fél hold föld, fele búzával bevetve eladó. Értekezés Nagymező u. 28. sz. 5-3

1454 □-öl Kenderföld eladó. Értekezés Szép utca 21. sz. 3-2

Szőlőhegyi utca 25. számú ház eladó, ugyanott karikahajós varrógép is eladó.

Egy kishold jó minőségű, jókarban lévő szőlő eladó a Mámái dűlőben. Értekezni lehet dr. Kalmár Zoltán ügyvéd irodájában.

A rany János u. 39. sz. alatt két szobás modern lakás kiadó. 2-1

2 és félhold szőlő az urbáni keresztnál, Drahotá Márton szomszédságában, olcsón eladó. Érdeklődés Nagyrét, Siha dűlőn Vass Imrénél tanya 130.

Butorokat jót, olcsón csak Fonyó János asztalos készít Zsinór utca 15.